

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

14.09.2026 № 340/1586/25/6478/26

На № від

:

Верховний Суд

вул. П. Орлика, 8, м. Київ, 00011

Керуючись приписами частини 4 статті 7 КАС України, звертаюсь для вирішення питання стосовно внесення до Конституційного Суду України подання щодо неконституційності приписів пункту 2 постанови Уряду України від 12 травня 2023 року №481, оскільки за правовими висновком суду першої інстанції суперечить приписам частин 1 і 5 статті 17 Основного Закону.

Детальний аналіз невідповідності міститься у рішенні суду від 14 вересня 2026 року у справі №340/1586/25.

Додаток: копія рішення суду від 14 вересня 2026 року у справі №340/1586/25 на 13 арк.

**Суддя Кіровоградського окружного
адміністративного суду**

Р.І. БРЕГЕЙ

*312*2561110*1*2*

КІРОВОГРАДСЬКИЙ ОКРУЖНИЙ АДМІНІСТРАТИВНИЙ СУД

РІШЕННЯ ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 вересня 2026 року

справа № 340/1586/25

провадження № 2-ап/340/42/26

Кіровоградський окружний адміністративний суд у складі – судді Брегея Р.І., розглянувши у м.Кропивницький у порядку спрощеного позовного провадження без виклику сторін адміністративний позов
до військової частини (далі – військова частина),
військової частини (далі – військова частина 2), Кіровоградського обласного територіального центру комплектування та соціальної підтримки (далі – Центр) про визнання протиправною бездіяльності і зобов'язання вчинити певні дії,

ВСТАНОВИВ:

Позивач звернувся до суду зі заявою до відповідачів про визнання протиправною бездіяльності щодо нарахування і виплати грошового забезпечення і його додаткових видів з 25 лютого 2022 року по 03 липня 2024 року без врахування розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого станом на 01 січня 2022 року, 01 січня 2023 року, 01 січня 2024 року.

Водночас просить суд зобов'язати військову частину 2 і Центр нарахувати і виплатити кошти.

Також просить суд визнати протиправною бездіяльність військової частини і військової частини 2 щодо включення до складу грошового забезпечення сум додаткової винагороди, що передбачена приписами постанови Уряду України від 28 лютого 2022 року №168, при обчисленні розміру грошової компенсації за невикористані дні оплачуваних відпусток за 2022-2024 роки.

Просить суд зобов'язати військову частину 2 вчинити такі дії, нарахувавши і виплативши кошти.

07 квітня 2025 року суд відкрив спрощене провадження без виклику сторін щодо позовних вимог про виплати, право на які виникло до 19 липня 2022 року (Том 1 а.с.87-91).

Цією ж ухвалою суд повернув позовну заяву в частині вимог, право на які

*312*2561004*1*2*

виникло після 19 липня 2022 року.

20 червня 2025 року Третій апеляційний адміністративний суд скасував ухвалу суду стосовно повернення позовної заяви в частині вимог (Том 1 а.с.246-248).

14 липня 2025 року суд відкрив спрощене позовне провадження без виклику сторін стосовно позовних вимог про виплати, право на які виникло після 19 липня 2022 року (Том 2 а.с.1-2).

26 листопада 2025 року суд залишити позовну заяву без розгляду щодо позовних вимог про виплати, право на які виникло після 19 липня 2022 року (Том 2 а.с.45-48).

Того ж дня суд постановив рішення стосовно позовних вимог про виплати, право на які виникло до 19 липня 2022 року (Том 2 а.с.49-56).

17 лютого 2026 року Третій апеляційний адміністративний суд скасував ухвалу суду стосовно залишення без розгляду позовної заяви в частині вимог, зробивши висновок, що строк звернення до суду не пропущений (Том 2 а.с.118-121).

Того ж дня апеляційний адміністративний суд скасував рішення суду стосовно розгляду позовних вимог про виплати, право на які виникло з 25 лютого по 18 липня 2022 року (Том 2 а.с.122-126).

Апеляційний адміністративний суд зробив висновок про визнання протиправними дій військової частини, однак зобов'язав не Центр, а військову частину 2 перерахувати усі види грошового забезпечення і виплатити заборгованість, врахувавши, що для обчислення розмір посадового окладу і окладу за військове звання у 2022 році використовують величину прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 2481 грн.

стверджує, що з 01 січня 2023 року і 01 січня 2024 року грошове забезпечення військовослужбовців збільшили, оскільки рішенням суду скасовано припис нормативно-правового акту Уряду України, котрий обмежував розмір нарахування і виплати посадового окладу й окладу за військове звання.

Зазначив, що, обчислюючи розмір складових грошового забезпечення військовослужбовців, держава мала керуватися прожитковим мінімумом для працездатних осіб, який встановлено на 01 січня 2023 року і 01 січня 2024 року.

Пояснив, що при звільненні зі служби виплатили компенсацію за невикористані дні відпусток, однак, обчислюючи її суму, не врахували виплату додаткової винагороди.

Центр заперечив стосовно задоволення позову, подавши відзив на нього (Том 1 а.с.98-102).

Зазначив, що упродовж 2020-2024 років грошове забезпечення військовослужбовців не збільшили, тому відсутні підстави його перерахунку.

Інші відповідачі не подали відзивів на позов, будучи належним чином повідомленні про відкриття провадження у справі (Том 1 а.с.92-97).

Суд, дослідивши матеріали справи, зробив висновок про часткове задоволення позову з таких підстав.

Встановлені обставини і факти, що стали підставами звернення до суду.

Так, з 25 липня 2022 року по 03 липня 2024 року проходив службу у військовій частині (Том 1 а.с.30-31).

Грошове забезпечення обчислювали на підставі постанови Уряду України «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб» від 30 серпня 2017 року №704 (далі – Постанова) (Том 1 а.с.25-29).

Обчислюючи посадовий оклад і оклад за військове звання, відповідачі керувалися розміром прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який встановлено на 01 січня 2018 року (1762 грн).

З урахуванням величини посадового окладу і окладу за військове звання визначають суми надбавок й премії.

Військова частина нараховувала грошове забезпечення, а кошти виплачувала військова частина 2.

Військова частина припинила існування, а її правонаступником стала військова частина 2 (Том 2 а.с.28-38).

Обчислюючи грошову компенсацію за невикористані дні відпусток, яку виплатили при звільненні з військової служби, ні військова частина, ні військова частина 2 не враховували виплату додаткової винагороди відповідно до приписів постанови Уряду України від 28 лютого 2022 року №168 (Том 2 а.с.160-161).

Позов подано до суду 10 березня 2025 року (Том 1 а.с.1-14).

Юридична оцінка, встановлених судом, обставин і фактів справи.

Перш за все, спір щодо розміру посадового окладу і окладу за військове звання у 2022 році вирішено судом.

Так, 17 лютого 2026 року Третій апеляційний адміністративний суд, вирішуючи позов в частині виплати грошового забезпечення з 25 лютого по 18 липня 2022 року в межах цієї ж справи, встановив, що для їх обчислення треба врахувати величину прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 2481 грн.

Предмет позову, який залишився після прийняття апеляційним адміністративним судом постанови, такий: протиправні дії щодо нарахування і виплати усіх видів грошового забезпечення з 19 липня 2022 року по 03 липня 2024 року.

Постанова почала діяти з 01 березня 2018 року.

Приписами пункту 4 Постанови встановлено, що розміри посадових окладів, окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом

на 1 січня календарного року (але не менше 50 відсотків розміру мінімальної заробітної плати, встановленого законом на 1 січня календарного року), на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13, 14.

Приписами пункту 3 розділу 2 Прикінцеві і перехідні положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України» від 06 грудня 2016 року (далі – Закон) визначено, що мінімальна заробітна плата після набрання чинності цим Законом не застосовується як розрахункова величина для визначення посадових окладів та заробітної плати працівників та інших виплат.

Закон набрав чинності 01 січня 2017 року і така редакція діяла до 01 березня 2018 року.

Розуміючи невідповідність (розрахунок робився з урахуванням мінімальної заробітної плати) припису пункту 4 Постанови нормі Закону, Уряд України привів підзаконний акт у відповідність до закону.

Так, приписами пункту 6 постанови Уряду України «Про перерахунок пенсій особам, які звільнені з військової служби, та деяким іншим категоріям осіб» від 21 лютого 2018 року №103 (далі – Постанова 2) внесли зміни до припису пункту 4 Постанови:

«Установити, що розміри посадових окладів, окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня 2018 р., на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.»

Постанова 2 набрала чинності 24 лютого 2018 року.

Отже, Постанова 2 набрала чинності до введення в дію Постанови.

Таким чином перша діюча редакція припису пункту 4 Постанови (з 01 березня 2018 року) така:

«Установити, що розміри посадових окладів, окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, встановленого законом на 1 січня 2018 р., на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.»

29 січня 2020 року Шостий апеляційний адміністративний суд прийняв постанову у справі №826/6453/18 за позовом пенсіонера, який отримує пенсію на підставі Закону.

Суд визнав протиправним і скасував приписи пункту 6 Постанови 2.

Рішення апеляційного адміністративного суду не відновлює дію приписів пункту 4 Постанови в першій редакції.

Приписи пункту 4 Постанови в першій редакції, який прийнято 30 серпня 2017 року, ніколи не діяли.

Тому неможливо відновити дію того, що не почало діяти.

Підсумовуючи, суд зробив висновок, що з 29 січня 2020 року Постанова не містила пункту 4.

Постає запитання: як обчислювати розміри посадових окладів, окладів за

військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу у 2023-2024 роках?

З урахуванням другої редакції припису пункту 4 Постанови, яка застосована державою, при обчисленні враховується величина прожиткового мінімуму для працездатних осіб станом на початок року.

Виникає наступне питання: величина якого року, оскільки прожитковий мінімум для працездатних осіб змінюється?

Преамбулою Закону України «Про державні соціальні стандарти і соціальні гарантії» (далі – Закон 2) встановлено, що цей Закон визначає правові засади формування та застосування державних соціальних стандартів і нормативів, спрямованих на реалізацію закріплених Конституцією України та законами України основних соціальних гарантій.

Приписами частини 1 статті 6 Закону 2 визначено, що базовим державним соціальним стандартом є прожитковий мінімум, встановлений законом, на основі якого визначаються державні соціальні гарантії та стандарти у сферах доходів населення, житлово-комунального, побутового, соціально-культурного обслуговування, охорони здоров'я та освіти.

Отже, прожитковий мінімум встановлюється виключно законом на певний період часу.

Таким законом є закон про Державний бюджет України на поточний рік.

Приписами частини 1 статті 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» (далі – Закон 3) встановлено, що з 01 січня 2023 року прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі 2589 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення: для працездатних осіб – 2684 грн, а працездатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів: – 2102 грн.

Приписами частини 1 статті 7 Закону України «Про Державний бюджет України на 2024 рік» (далі – Закон 4) встановлено, що з 01 січня 2024 року прожитковий мінімум на одну особу в розрахунку на місяць у розмірі 2920 гривень, а для основних соціальних і демографічних груп населення: для працездатних осіб – 3028 гривень; працездатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів, - 2102 гривні.

Військовослужбовці отримують грошове забезпечення, яке відноситься до форми оплати праці.

Нарахування і форма оплати праці регулюється спеціальним законом.

Таким законом є Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей».

Приписами частини 1 статті 1 Закону України «Про Збройні Сили України» (далі – Закон 5) встановлено, що Збройні Сили України – це військове формування, на яке відповідно до Конституції України покладаються

оборона України, захист її суверенітету, територіальної цілісності і недоторканності.

Відповідно до приписів частини 1 статті 3 Закону 5 військові частини, в яких проходять службу військовослужбовці, відносяться до структури Збройних Сил України.

Відповідно до приписів частини 1 статті 1 Закону України «Про запобігання корупції» державний орган – орган державної влади, в тому числі колегіальний державний орган, інший суб'єкт публічного права, незалежно від наявності статусу юридичної особи, якому згідно із законодавством надані повноваження здійснювати від імені держави владні управлінські функції, юрисдикція якого поширюється на всю територію України або на окрему адміністративно-територіальну одиницю.

Отже, військова частина – структурна частина Збройних Сил України – державний орган.

Посадовий оклад і оклад за військовими (спеціальними) званням обчислювали з урахуванням прожиткового мінімуму.

Суд не вбачає ознак невідповідності Конституції України у встановленні окремої величини (2102 грн) прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який застосовується для визначення посадових окладів працівників інших державних органів, оплата праці яких регулюється спеціальними законами, а також працівників податкових і митних органів, оскільки мова про встановлення розміру однієї складової грошового забезпечення, загальний розмір якої (складової) і якого (забезпечення) у разі перевищує прожитковий мінімум для працездатних осіб (2684 грн, 3028 грн).

Підсумовуючи, суд зробив висновок, що втрата чинності приписом пункту 4 Постанови змушувала військові частини у 2023-2024 роках застосовувати до спірних правовідносин сукупність приписів частини 1 статті 6 Закону 2, частини 1 статті 7 Закону 3, частини 1 статті 7 Закону 4.

З урахуванням сукупності норм права розміри посадових окладів, окладів за військовими (спеціальними) званнями визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму у сумі 2102 грн на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.

Аналізуючи судову практику Верховного Суду, висновки якого щодо застосування норм права є обов'язковими для суб'єктів владних повноважень відповідно до приписів частини 5 статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», Уряд України прийняв постанову від 12 травня 2023 року №481 (далі – Постанова 3), котрою заповнив вакуум правового регулювання спірних правовідносин.

Приписи пункту 4 Постанови (у редакції пункту 2 Постанови 3) набув такого змісту (до цього часу норма права не містила жодного правила, висновок про що суд зробив вище за текстом).

«Установити, що розміри посадових окладів, окладів за військовими (спеціальними) званнями військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу та деяких інших осіб розраховуються виходячи з розміру 1762 гривні та

визначаються шляхом множення на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.»

Постанова 3 набрала чинності 20 травня 2023 року.

Отже, з 20 травня 2023 року зменшено грошове забезпечення військовослужбовців, так як до цієї дати посадовий оклад і оклад за військове звання повинні були обчислювати з урахуванням прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 2102 грн.

Висновок про зменшення слідує і зі сталої практики Верховного Суду упродовж декількох років.

Приписи пункту 2 Постанови 3 суперечать приписам Конституції України з таких підстав.

Так, з 24 лютого 2022 року в країні введено в дію воєнний стан (загальновідомий факт).

Приписами частини 2 статті 64 Конституції України встановлено, що в умовах воєнного або надзвичайного стану можуть встановлюватися окремі обмеження прав і свобод із зазначенням строку дії цих обмежень. Не можуть бути обмежені права і свободи, передбачені статтями 24, 25, 27, 28, 29, 40, 47, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63 цієї Конституції.

Право на заробітну плату, різновидом якого є грошове забезпечення, відноситься до конституційного права людини і громадянина (стаття 43 Основного Закону).

Отже, право на заробітну плату може бути обмежено.

Однак існує виняток з правила.

Виняток пояснюється приписами частини 1 і 5 статті 17 Конституції України.

Цими нормами права встановлено, що захист суверенітету і територіальної цілісності України, забезпечення її економічної та інформаційної безпеки є найважливішими функціями держави, справою всього Українського народу.

Держава забезпечує соціальний захист громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та в інших військових формуваннях, а також членів їхніх сімей.

Отже, умовою виконання державою найважливішої функції та ще й в умовах воєнного стану, є забезпечення соціального захисту громадян України, які перебувають на службі у Збройних Силах України та інших військових формувань.

Сутнісний зміст слова «забезпечує» (забезпечує, зберігає або покращує) частини 5 статті 17 Основного Закону вказує, що грошове забезпечення військовослужбовців не може бути зменшено і в період дії воєнного стану.

Зменшення грошового забезпечення військовослужбовців може породити ризик виконання державою найважливішої функції.

Підсумовуючи, суд зробив висновок, що приписи пункту 2 Постанови 3 суперечать сукупності положень частини 1 і 5 статті 17 Конституції України.

Приписами частини 4 статті 7 КАС України передбачено, що якщо суд доходить висновку, що закон чи інший правовий акт суперечить Конституції України, суд не застосовує такий закон чи інший правовий акт, а застосовує норми Конституції України як норми прямої дії.

У такому випадку суд після постановлення рішення звертається до Верховного Суду для вирішення питання стосовно внесення до Конституційного Суду України подання щодо конституційності закону чи іншого правового акта, що віднесено до юрисдикції Конституційного Суду України.

Отже, позов у цій частині вимог належить задовільнити частково.

Частковість задоволення полягає і у тому, що за змістом заяви позивач вважав, що розміри посадових окладів, окладів за військовим званням визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму у сумах 2684 грн за 2023 рік і 3028 грн за 2024 рік на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.

Правовий висновок суду не узгоджується з правовим висновком Верховного Суду у постанові від 02 квітня 2024 року у аналогічній справі (справа №340/608/23).

Верховний Суд зробив висновок, що у 2023 році для обчислення посадових окладів і окладів за звання військовослужбовців треба застосовувати прожитковий мінімум для працездатних осіб у сумі 2684 грн.

Правовий висновок Верховного Суду пояснюється наступним.

« 35. Крім того, військовослужбовці, враховуючи особливий вид їх службової діяльності та спеціальний статус, не відносяться до працівників інших державних органів, про яких йдеться в статті 7 Закону України «Про державний бюджет України на 2023 рік».

За логікою Верховного Суду застереження у Законі 3 щодо застосування окремої розрахункової величини прожиткового мінімуму для працездатних осіб при обчисленні посадових окладів працівників державних органів не поширюється на військовослужбовців, оскільки останні не відносяться до працівників державних органів.

Верховний Суд не обґрунтував такий висновок посиланням на норми законодавства.

Суд ж, проаналізувавши дві норми права, зробив висновок, що військові частини відносяться до державних органів, а військовослужбовці є їх працівниками (у широкому значенні цього терміну).

Правовий висновок суду не узгоджується з правовим висновком Верховного Суду у постанові від 16 липня 2026 року у справі №320/29450/24.

Верховний Суд відмовив у задоволенні позову стосовно визнання протиправними і нечинними приписів пункту 2 Постанови 3.

Висновок Верховного Суду.

«Окрім цього, за сталою правовою позицією Великої Палати Верховного Суду, висловленою, зокрема, у постановах від 15 вересня 2021 року у справі №640/33771/20 та від 09 червня 2022 року у справі № 520/2098/19, передбачено,

що питання грошового забезпечення військовослужбовців та осіб, які прирівнюються до них, належить до повноважень КМУ.

Тобто, саме Уряду делеговано право встановлювати умови, порядок, а також розміри складових грошового забезпечення, і таке право є дискреційними повноваженнями, визначеними нормами Конституції України та Законом №2011-ХІІ.

При цьому, під «умовами» слід розуміти встановлення КМУ необхідних обставин, які роблять можливим здійснення нарахування грошового забезпечення військовослужбовцям та іншим, прирівняним до них осіб. Під «порядком» розуміється, що Уряд має право на встановлення певної послідовності, черговості, способу виконання, методу здійснення нарахування грошового забезпечення відповідних категорій військовослужбовців.

Під «складовими грошового забезпечення» слід розуміти посадовий оклад, оклад за військовим (спеціальним) званням, щомісячні (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії) та одноразові додаткові види грошового забезпечення. При цьому, базовий критерій для визначення складових грошового забезпечення військовослужбовця є визначальною величиною, оскільки саме від цього показника (шляхом множення на відповідні тарифні коефіцієнти) обчислюються основні види виплат при розрахунку грошового забезпечення.

Отже, колегія суддів констатує, що за відсутності базового спеціального закону, норми та положення щодо структури, складових розрахунку та розмірів грошового забезпечення для певних категорій осіб (зокрема, військовослужбовців,) встановлюються та регулюються актами КМУ, а саме Постановою № 704, якою, зокрема, й було затверджено конкретний механізм визначення розміру грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового та начальницького складу та деяких інших осіб, а також встановлення базового критерію для розрахунку такого грошового забезпечення.

Як наслідок, Верховний Суд вважає помилковими твердження судів першої та апеляційної інстанцій про те, що КМУ не уповноважений та не вправі установлювати розрахункову величину для визначення посадових окладів, зокрема у твердому (фіксованому) розмірі, оскільки таке не передбачено та не відповідає нормативно-правовому акту вищої юридичної сили (Закону №1774-VIII).»

Верховний Суд не дослідив питання відповідності пункту 2 Постанови 3 приписам частин 1 і 5 статті 17 Конституції України з урахуванням сталої практики касаційної інстанції стосовно розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб, який повинні були враховувати при обчисленні посадового окладу і окладу за військове звання у 2022 році і на початку 2023 року.

Відповідно до приписів частини 5 статті 242 КАС України при виборі і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановах Верховного Суду.

Суд переконаний, що під поняттям «суд має враховувати» треба розуміти ознайомлення і осмислення.

У разі непогодження з висновком Верховного Суду, яке ґрунтується на аналізі норм права, котрі не враховувались ним, суд вправі прийняти інше рішення, детально пояснивши мотиви незгоди.

Цим правом суд і скористався.

Обов'язок перерахунку усіх видів грошового забезпечення, при обчисленні яких враховують величину посадового окладу і окладу за військове звання, і виплати коштів треба покласти на військову частину 2, яка виплачувала грошове забезпечення військовослужбовцям військової частини і стала правонаступником останньої.

Водночас суд зазначає, що на правовий висновок стосовно величини прожиткового мінімуму для працездатних осіб, яку треба врахувати при обчисленні посадового окладу і окладу за звання позивача упродовж 2023-2024 років, впливає постанова Третього апеляційного адміністративного суду у цій же справі від 17 лютого 2026 року і приписи частини 1 та 5 статті 17 Конституції України.

Суд не може зобов'язати врахувати величину прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 2102 грн, оскільки Третій апеляційний адміністративний суд зробив висновок, що у 2022 році треба застосовувати таку ж величину у сумі 2481 грн.

Якщо б суд зобов'язав у 2023-2024 роках встановити посадовий оклад і оклад за звання з урахуванням величини прожиткового мінімуму для працездатних осіб у сумі 2102 грн, то порушив би приписи частини 1 і 5 статті 17 Конституції України, оскільки призвело би до зменшення грошового забезпечення по відношенню до 2022 року.

Тому захист порушеного права полягає у зобов'язанні військової частини 2 перерахувати усі види грошового забезпечення і виплатити додаткові кошти за період з 19 липня 2022 року по 03 липня 2024 року, врахувавши, що розміри посадових окладів, окладів за військовим званням визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму у сумі 2481 грн на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.

Що стосується нарахування і виплати грошової компенсації за невикористані дні відпусток (далі – компенсація), то суд зазначає наступне.

Так, при звільненні зі служби виплатили компенсацію (Том 2 а.с.160-161).

Упродовж з 01 січня по 03 липня 2024 року нарахували і виплатили додаткову винагороду (далі – винагорода) відповідно до приписів постанови Уряду України від 28 лютого 2022 року №168 (Том 2 а.с.160-161).

Обчислюючи компенсацію, не врахували виплату винагороди (Том 2 а.с.160-161).

Троян В.М. стверджує, що при встановленні місячного грошового забезпечення для обчислення компенсації мали врахувати виплату винагороди.

Такий спір вирішено Верховним Судом.

Приписами частини 5 статті 242 КАС України встановлено, що при виборі

і застосуванні норми права до спірних правовідносин суд враховує висновки щодо застосування норм права, викладені в постановах Верховного Суду.

Правовий висновок Касаційного адміністративного суду у складі Верховного Суду від 09 липня 2026 року у справі №240/4421/24.

« 45. У касаційній скарзі представник позивача стверджує, що суди попередніх інстанцій безпідставно відмовили у задоволенні частини позовних вимог щодо перерахунку та доплати ОСОБА_1 грошової компенсації за невикористані дні оплачуваних відпусток з урахуванням сум додаткової винагороди, передбаченої Постановою № 168. При цьому касатор звернув увагу на викладений у постанові Верховного Суду від 23 вересня 2024 року у справі №240/32125/23 висновок про те, що на відміну від правил обчислення розміру допомоги на оздоровлення, підпункт 6 розділу XXXI Порядку №260 не містить жодних застережень щодо заборони урахування винагород до складу грошового забезпечення, з якого обчислюється розмір такої компенсації. Навпаки, за приписами указаної норми до такого розрахунку включено щомісячні додаткові види грошового забезпечення, які військовослужбовець отримував за останньою займаною штатною посадою. Тому при обчисленні розміру таких виплат відповідач був зобов'язаний урахувати суму винагороди, яку позивач отримував перед звільненням. Таким чином, ураховуючи що додаткова винагорода, запроваджена Постановою №168, є щомісячним додатковим видом грошового забезпечення, то указана винагорода входить до складу грошового забезпечення (як розрахункової величини), з якого обчислюється розмір компенсації за всі невикористані ним дні щорічної основної відпустки.

46. Оцінюючи такі доводи касатора колегія суддів звертає увагу на постанову Великої Палати Верховного Суду від 07 травня 2026 року у зразковій справі №280/8933/24, яка вказала, що у пункті 2 розділу I Порядку №260 чітко зазначено, що додаткова винагорода на період дії воєнного стану є саме одноразовим додатковим видом грошового забезпечення з урахуванням того, що грошове забезпечення військовослужбовця складається з щомісячних основних видів (посадовий оклад, оклад за військовим званням, надбавка за вислугу років); щомісячних додаткових видів (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, винагороди, які мають постійний характер, премії); одноразових додаткових видів грошового забезпечення (пункт 55 постанови).

47. З метою забезпечення єдності судової практики у цій категорії спорів Суд має дотримуватися правової позиції Великої Палати Верховного Суду, викладеної у постанові від 07 травня 2026 у справі №280/8933/24, яка розкрила характер додаткової винагороди військовослужбовцям за критерієм систематичності (разового/постійного характеру) її виплати, та яка ухвалена пізніше. На такому підході наголосила Велика Палата Верховного Суду, зокрема у постанові від 30 січня 2019 року у справі №755/10947/17, в якій зазначено, що незалежно від того, чи перераховані всі постанови, у яких викладена правова позиція, від якої відступила Велика Палата Верховного Суду, суди під час вирішення тотожних спорів мають враховувати саме останню правову позицію Великої Палати Верховного Суду.

48. Також колегія суддів враховує висновки Верховного Суду, викладені у постанові від 10 червня 2026 року у справі №240/33823/23, ухвалена пізніше і якою змінені підходи до застосування приписів постанови №168 при перерахунку грошової компенсації за невикористані дні відпусток військовослужбовця. У цій постанові зазначено, що до складу грошового забезпечення, з якого нараховується одноразова грошова допомога при звільненні, грошова компенсація за невикористані дні оплачуваних відпусток, грошова допомога на оздоровлення та матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань, включаються додаткові види грошового забезпечення, які мають постійний характер, проте додаткова винагорода, передбачена Постановою №168, за своєю правовою природою має тимчасовий (непостійний) характер, оскільки устанавлюється на період дії воєнного стану та прямо залежить від наявності (дії) в Україні правового режиму воєнного стану; розмір додаткової винагороди не є сталим, адже виплачується пропорційно в розрахунку на місяць в залежності від виконання завдань та часу участі військовослужбовця у бойових діях або здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією РФ проти України та перебування безпосередньо в районах у період здійснення зазначених заходів; визначається наказами командирів (начальників), а відтак, відсутні підстави для включення до складу грошового забезпечення позивача, з якого повинна бути обрахована одноразова грошова допомога при звільненні, грошова компенсація за невикористані дні оплачуваних відпусток, грошова допомога на оздоровлення та матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань, додаткової винагороди, яка нараховувалася та виплачувалася позивачу у спірний період відповідно до Постанови № 68.

49. За такого правового урегулювання та обставин справи Верховний Суд погоджується з висновками судів попередніх інстанцій, що додаткова винагорода військовослужбовцям, виплату якої передбачено Постановою №168 на період дії воєнного стану, не є тією складовою частиною грошового забезпечення, яка включається до складу одноразової грошової допомоги при звільненні, грошової компенсації за невикористані дні оплачуваних відпусток, грошової допомоги на оздоровлення та матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань.».

Суд погоджується з правовим висновком Верховного Суду і застосовує його.

Отже, військова частина правильно нарахувала компенсацію, не зарахувавши до розрахункової суми місячного грошового забезпечення додаткову винагороду.

Тому суд відмовляє у задоволенні позову в цій частині вимог.

Вцілому позов належить задовільнити частково.

Сторони не понесли судових витрат (Том 1 а.с.87-91).

На підставі викладеного, керуючись ст.ст.139, 243-246, 257 Кодексу

адміністративного судочинства України, суд

ВИРІШИВ:

Задовільнити частково позов

Визнати протиправною бездіяльність військової частини стосовно нарахування і виплати грошового забезпечення з 19 липня 2022 року по 03 липня 2024 року з урахуванням, що розміри посадових окладів, окладів за військовим званням визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму у сумі 2481 грн на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.

Зобов'язати військову частину перерахувати усі види грошового забезпечення

і виплатити додаткові кошти з 19 липня 2022 року по 03 липня 2024 року, врахувавши, що розміри посадових окладів, окладів за військовим званням визначаються шляхом множення розміру прожиткового мінімуму у сумі 2481 грн на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13 і 14.

Відмовити у задоволенні позову в іншій частині вимог.

Апеляційна скарга на рішення суду може бути подана до Третього апеляційного адміністративного суду в апеляційному окрузі, що включає Дніпропетровську, Запорізьку та Кіровоградську області, протягом тридцяти днів з дня його складення.

Рішення суду набирає законної сили після закінчення строку подання апеляційної скарги всіма учасниками справи, якщо апеляційну скаргу не було подано.

У разі подання апеляційної скарги рішення, якщо його не скасовано, набирає законної сили після повернення апеляційної скарги, відмови у відкритті чи закриття апеляційного провадження або прийняття постанови судом апеляційної інстанції за наслідками апеляційного перегляду.

Зіркою зафіксовано

Суддя Кіровоградського
окружного адміністративного суду

Р.І. БРЕГЕЙ